

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตั้งแต่ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 จนถึงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมา ถือเป็น “ยุคสมัยของข้อมูลข่าวสาร” (Information Age) การติดตามข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศในปัจจุบันมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์อย่างมาก ผู้คนให้ความสนใจกับความก้าวหน้าและเทคโนโลยีใหม่ๆ ในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจ สังคม หรือวิทยาศาสตร์ เมื่อสังคมใดสังคมหนึ่งค้นพบความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีอย่างใดได้แล้ว วิทยาการหรือเทคโนโลยีนั้นยังอาจแผ่กระจายไปสู่สังคมอื่นๆ ได้เช่นเดียวกัน ซึ่งการแผ่กระจายของวิทยาการและเทคโนโลยีมักเป็นไปด้วยความรวดเร็วเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้คนในสังคมต่างๆ ได้ทันท่วงที จึงนับได้ว่าเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในแต่ละประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับประเทศกำลังพัฒนา

ด้วยเหตุที่ประเทศกำลังพัฒนามีศักยภาพทางเศรษฐกิจ ทักษะความรู้ และทรัพยากรบุคคลที่ไม่เพียงพอต่อการพัฒนาเทคโนโลยีภายในประเทศจึงต้องอาศัยการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศเป็นหลัก แต่ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมากลับปรากฏว่าการโอนเทคโนโลยีเข้าสู่ประเทศกำลังพัฒนานั้นยังอยู่ในอัตราต่ำ ทั้งยังถูกจำกัดไปด้วยปัจจัยจากลักษณะของเทคโนโลยีและลักษณะของประเทศกำลังพัฒนาเอง ทำให้เทคโนโลยีซึ่งโดยมากเป็นเทคโนโลยีต่างประเทศ (มักปรากฏว่าเป็นเทคโนโลยีของประเทศพัฒนาแล้ว) และถูกนำเข้ามาในประเทศกำลังพัฒนาโดยผ่านธุรกรรมการค้า การบริการและการลงทุนมีจำนวนน้อย อันไม่เพียงพอกับความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศกำลังพัฒนา ประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายจึงไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีขั้นพื้นฐานอันจำเป็นต่อการเพิ่มศักยภาพของประเทศ ส่งผลระยะยาวให้ประเทศกำลังพัฒนาเหล่านี้ไม่สามารถบรรลุถึงความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมอันเทียบเท่าระดับกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ทำให้บรรดาประเทศต่างๆ ทั่วโลกซึ่งรวมตัวกันเป็นองค์กระหว่งประเทศให้ความสำคัญกับการโอนเทคโนโลยีเข้าสู่ประเทศกำลังพัฒนา องค์กระหว่งประเทศที่

มีบทบาทมากที่สุดองค์การหนึ่ง ได้แก่ การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา¹ (United Nations Conference on Trade and Development : UNCTAD) เป็นองค์การสังกัดองค์การสหประชาชาติซึ่งจัดตั้งขึ้นมาโดย “สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ” (United Nations General Assembly) เพื่อดูแลเรื่องการค้า การลงทุน และการส่งเสริมเศรษฐกิจในประเทศกำลังพัฒนา โดยจะจัดให้มีการประชุมทุกกรอบระยะเวลา 4 ปี และจัดทำโครงการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการโอนเทคโนโลยีระหว่างประเทศและโครงการวิจัยอื่นๆ ที่เอื้อกับเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนา ตลอดจนให้ความร่วมมือหรือความช่วยเหลือทางการเงิน (Collaboration or Financial Support) ในการสร้างศูนย์กลางทำหน้าที่ดูแลจัดการเกี่ยวกับการโอนเทคโนโลยีระหว่างประเทศเพื่อเป็นฐานทางเทคโนโลยีที่ให้ความรู้แก่หน่วยงานและบุคลากรในประเทศกำลังพัฒนา อีกทั้งสนับสนุนช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกเพื่อให้การโอนเทคโนโลยีเข้าสู่ประเทศกำลังพัฒนาเป็นไปด้วยความราบรื่น ซึ่งโครงการวิจัยต่างๆ ได้วางแนวนโยบายทั่วไปไว้อย่างกว้างๆ เกี่ยวกับอุปสรรคและการขจัดอุปสรรคที่กีดขวางการโอนเทคโนโลยีเข้าสู่ประเทศกำลังพัฒนาเพื่อให้ทั้งประเทศผู้รับโอนเทคโนโลยี (โดยมากแล้วเป็นประเทศกำลังพัฒนา) ประเทศผู้โอนเทคโนโลยี (ซึ่งส่วนใหญ่ได้แก่ประเทศพัฒนาแล้ว) และองค์กรระหว่างประเทศทั้งระดับภูมิภาคและระดับสากลสามารถนำแนวนโยบายเหล่านี้ไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และสภาพแวดล้อมของประเทศหรือองค์กรของตนได้

จากโครงการวิจัยของ UNCTAD นี้เอง แสดงให้เห็นว่าอุปสรรคที่กีดขวางการโอนเทคโนโลยีระหว่างประเทศที่สำคัญประการหนึ่งได้แก่ ภาษีอากร การจัดเก็บภาษีอากรบางรูปแบบทั้งในประเทศผู้รับโอนและประเทศผู้โอนเทคโนโลยีอาจเพิ่มภาระภาษีหรือลดผลตอบแทนที่ผู้โอนหรือเจ้าของเทคโนโลยีจะได้รับ ซึ่งอาจทำให้เจ้าของเทคโนโลยีทำการโอนเทคโนโลยีเข้าสู่ประเทศกำลังพัฒนาประเทศใดประเทศหนึ่งน้อยลง จึงจำเป็นที่จะต้องพิจารณาว่าการจัดเก็บภาษีรูปแบบใดบ้าง ที่ขัดขวางการโอนเทคโนโลยีระหว่างประเทศ อันสมควรจะได้รับการพิจารณาเพื่อปรับแต่งให้เหมาะสมต่อการโอนเทคโนโลยีเข้าสู่ประเทศ

นอกจากการปรับแต่งบทบัญญัติทางภาษีอากรภายในประเทศแล้ว ประเทศกำลังพัฒนาได้พยายามสร้างแรงจูงใจเพื่อดึงดูดเทคโนโลยีจากต่างชาติเพิ่มขึ้น แรงจูงใจที่ประเทศกำลังพัฒนาเหล่านี้สร้างขึ้นประกอบไปด้วยแรงจูงใจทางภาษี (Tax Incentives) เช่น การให้วิสาหกิจที่ทำกิจกรรมวิจัยและพัฒนา (Research and Development Activities : R&D) ได้รับยกเว้นภาษี

¹ อ้างอิงตามข้อมูลของกระทรวงการต่างประเทศแห่งประเทศไทย <<http://www.mfa.go.th>>, 4 มิถุนายน 2553.

หรือลดอัตราภาษีให้ รวมทั้งการให้เงินอุดหนุน (Subsidy)² และแรงจูงใจซึ่งมีได้เกี่ยวข้องกับภาษี (Non-tax Incentives) เช่น การจัดตั้งศูนย์กลางทางเทคโนโลยีภายในประเทศเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการซึ่งประกอบกิจกรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยี เป็นต้น ซึ่งแรงจูงใจเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจของวิสาหกิจผู้เป็นเจ้าของเทคโนโลยีว่าจะนำเทคโนโลยีของตนเข้าสู่ประเทศกำลังพัฒนาหรือไม่ แต่ผลกระทบนั้นย่อมแตกต่างกันตามปัจจัยต่างๆ ทั้งทางเศรษฐกิจและการเมืองตลอดจนสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกประเทศ ในบางครั้งการให้แรงจูงใจจึงไม่อาจบรรลุเป้าหมายที่รัฐประเทศกำลังพัฒนาตั้งไว้ กล่าวคือ กระแสเทคโนโลยีต่างประเทศที่เข้าสู่ประเทศกำลังพัฒนามิได้เพิ่มขึ้น ซึ่งสวนทางกับแรงจูงใจที่รัฐกำหนดให้ การให้แรงจูงใจในส่วนนั้นจึงอาจสูญเปล่าเพราะทำให้รายได้ของรัฐลดลงโดยไม่ได้รับเทคโนโลยีต่างชาติเข้ามาพัฒนาประเทศตามที่มุ่งหวังไว้ แต่การปรับเปลี่ยนนโยบายของรัฐเพื่อสนับสนุนการให้แรงจูงใจโดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดนโยบายในทางภาษีย่อมมีต้นทุนที่รัฐจะต้องแบกรับสูงขึ้นและรายได้ทางภาษีของรัฐลดน้อยลง ดังนั้น หากปรากฏว่าแรงจูงใจที่กำหนดไว้ไม่เอื้อต่อการโอนเทคโนโลยีเข้าสู่ประเทศที่เพิ่มขึ้น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือการให้แรงจูงใจไม่คุ้มค่า (less cost-effective) ก็ไม่คุ้มค่ากับการที่รัฐต้องแบกรับค่าใช้จ่ายที่มากขึ้นโดยไม่ได้รับประโยชน์จากเทคโนโลยีต่างประเทศตามที่คาดหมาย แรงจูงใจที่รัฐประเทศกำลังพัฒนาจะกำหนดให้ทั้งวิสาหกิจต่างประเทศและวิสาหกิจภายในประเทศ จำต้องได้รับการพิจารณาและไตร่ตรองถึงผลกระทบต่อให้รอบคอบ และออกแบบให้ดีเสียก่อนที่จะนำมาบังคับใช้ จึงเป็นปัญหาสำหรับประเทศกำลังพัฒนาว่าควรปรับเปลี่ยนนโยบายทางภาษีเกี่ยวกับการลงทุนทางเทคโนโลยีและมาตรการจัดเก็บภาษีจากธุรกรรมโอนเทคโนโลยีระหว่างประเทศรูปแบบอื่นๆ ในลักษณะใดจึงจะทำให้เทคโนโลยีต่างประเทศเข้าสู่ประเทศของตนมากขึ้นโดยที่รัฐไม่ต้องแบกรับภาระซึ่งเกิดจากการปรับเปลี่ยนนโยบายและกำหนดมาตรการเหล่านั้นจนเกินสมควร อันจะนับได้ว่าเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศกำลังพัฒนาอย่างแท้จริง

² เงินอุดหนุน (Subsidy) หมายถึง การให้ความช่วยเหลือทางการเงินโดยรัฐแก่บุคคลใดหรือเพื่อสนับสนุนวิสาหกิจใดๆ ที่จัดว่าเป็นประโยชน์สาธารณะ การให้เงินอุดหนุนถือเป็นแรงจูงใจที่เกี่ยวข้องกับภาษี เพราะโดยสภาพแล้วเงินอุดหนุนถือว่าเป็น Negative Income Tax (Negative Income Tax หมายถึง ระบบการจ่ายเงินอุดหนุนที่จัดขึ้นโดยรัฐบาลให้แก่บุคคลที่มีเงินได้ต่ำกว่าระดับที่กำหนด)

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

ประเทศไทยซึ่งจัดว่าเป็นประเทศกำลังพัฒนาที่กำลังขาดแคลนและต้องการเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ มาใช้ในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เทคโนโลยีในประเทศไทยอาจมีแหล่งที่มาจากทั้งภายในและภายนอกประเทศ แต่ด้วยปัจจัยสภาพแวดล้อมอันได้แก่ ความรู้ ศักยภาพของบุคลากร ตลอดจนเงินทุนอันจำกัดของประเทศ ทำให้การพัฒนาเทคโนโลยีภายในประเทศมีไม่เพียงพอกับความต้องการจึงต้องมีการทดแทนด้วยเทคโนโลยีซึ่งมีที่มาจากแหล่งนอกประเทศ

เทคโนโลยีต่างประเทศส่วนใหญ่เข้าสู่ประเทศกำลังพัฒนาผ่านธุรกรรมประเภทต่างๆ อันได้แก่ การโอนเทคโนโลยีที่เป็นทรัพย์สินมีรูปร่าง การอนุญาตให้ใช้สิทธิหรือจำหน่ายสิทธิในเทคโนโลยีที่เป็นทรัพย์สินทางปัญญา การให้บริการและคำปรึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีหรือการบริหารจัดการโดยผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ การวิจัยและพัฒนา หรือการเข้ามาดำเนินการเกี่ยวกับเทคโนโลยีภายในประเทศกำลังพัฒนาอันได้แก่การลงทุนระหว่างประเทศโดยตรงนั่นเอง ดังนั้น ระบบภาษีอากรและทิศทางการนโยบาย (ทั้งที่เกี่ยวกับภาษีและไม่เกี่ยวข้องกับภาษี) ของประเทศกำลังพัฒนาในธุรกรรมการค้า การบริการ และการลงทุนระหว่างประเทศจึงถือเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการโอนเทคโนโลยีจากต่างประเทศ³

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาความหมายของการโอนเทคโนโลยี และรูปแบบของธุรกรรมการโอนเทคโนโลยี
2. ศึกษาแนวทางการจัดเก็บภาษีในธุรกรรมโอนเทคโนโลยีระหว่างประเทศตามแม่แบบอนุสัญญาภาษีซ้อนขององค์กรเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (The Organisation for Economic Co-operation and Development : OECD) ตามที่ระบุในรายงานของการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (UNCTAD)
3. ศึกษาภาระภาษีและแนวทางในการจัดเก็บภาษีจากธุรกรรมการโอนเทคโนโลยีระหว่างประเทศที่พบได้มากในประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย อันได้แก่ ธุรกรรมการจำหน่าย

³ ส่วนปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อการดึงเทคโนโลยีต่างประเทศเข้ามาในประเทศกำลังพัฒนา ได้แก่ ปัจจัยทางสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองภายในประเทศที่เหมาะสมต่อการโอนเทคโนโลยีจากต่างประเทศ เช่น ความมีเสถียรภาพของรัฐบาล เป็นต้น

ทรัพย์สิน การกรรมการให้บริการและให้คำปรึกษาทางเทคโนโลยี การกรรมการอนุญาติให้ใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา และการกรรมการเช่าทรัพย์สินทางเทคโนโลยี

4. มาตรการให้แรงจูงใจทางภาษีเพื่อส่งเสริมการโอนเทคโนโลยีจากต่างประเทศเข้าสู่ประเทศกำลังพัฒนา และผลกระทบจากการให้แรงจูงใจทางภาษีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ตามรายงานเรื่องการสนับสนุนการโอนเทคโนโลยีระหว่างประเทศของศูนย์ระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนาที่ยั่งยืน (The International Centre for Trade and Sustainable Development : ICTSD)

5. วิเคราะห์เปรียบเทียบแนวทางการจัดเก็บภาษีจากกรรมการโอนเทคโนโลยีระหว่างประเทศของแม่แบบอนุสัญญาภาษีซ้อนกับประเทศมาเลเซียและประเทศไทย เพื่อศึกษาถึงรูปแบบการจัดเก็บภาษีที่เอื้อต่อการโอนเทคโนโลยีระหว่างประเทศ ตลอดจนอุปสรรคทางภาษีที่อาจกีดขวางกรรมการโอนเทคโนโลยีระหว่างประเทศในประเทศไทยและหาแนวทางการแก้ไขอุปสรรคดังกล่าว

6. เปรียบเทียบมาตรการให้แรงจูงใจทางภาษีเพื่อส่งเสริมการโอนเทคโนโลยีระหว่างประเทศของประเทศมาเลเซียกับประเทศไทย และหาแนวทางที่เหมาะสมในการกำหนดแรงจูงใจทางภาษีเพื่อส่งเสริมการโอนเทคโนโลยีเข้าสู่ประเทศไทย

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

เมื่อกล่าวถึงกรรมการโอนเทคโนโลยีระหว่างประเทศโดยทั่วไปจะมีความหมายกว้างครอบคลุมกรรมการหลายรูปแบบ ทำให้การศึกษการจัดเก็บภาษีในกรรมการโอนเทคโนโลยีระหว่างประเทศทั้งหมดไม่อาจกระทำได้ภายในระยะเวลาอันจำกัด วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงศึกษาโดยมุ่งเน้นการจัดเก็บภาษีจากกรรมการโอนเทคโนโลยีระหว่างประเทศในมุมมองของประเทศกำลังพัฒนา โดยจะพิจารณาเฉพาะกรรมการโอนเทคโนโลยีระหว่างประเทศที่พบได้บ่อยในประเทศกำลังพัฒนา

หากพิจารณาในด้านคู่สัญญาโดยมากแล้วมักเป็นกรณีที่เจ้าของเทคโนโลยี อนุญาติให้ใช้สิทธิ หรือผู้โอนเทคโนโลยีอาศัยอยู่ในประเทศพัฒนาแล้วได้ทำการโอนเทคโนโลยีข้ามประเทศมาให้แก่ผู้รับโอนที่อาศัยอยู่ในประเทศกำลังพัฒนา วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงเน้นการศึกษาในกรณีที่ประเทศกำลังพัฒนาเป็นผู้รับโอนเทคโนโลยีเป็นหลัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะศึกษาในภาวะภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นสำคัญ เพราะถือเป็นภาษีที่มีอิทธิพลต่อภาวะภาษีในกรรมการโอนเทคโนโลยีระหว่างประเทศโดยรวมมากที่สุด ซึ่งอาจกล่าวถึงการจัดเก็บภาษีอื่นๆ ในขอบเขตที่จำกัดเท่านั้น

ด้วยสาเหตุที่เทคโนโลยีต่างประเทศมักเข้าสู่ประเทศกำลังพัฒนา ผ่านรูปแบบการค้า และการลงทุนระหว่างประเทศ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงอาจอ้างอิงถึงนโยบายและมาตรการต่างๆ ของประเทศกำลังพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีในการโอนเทคโนโลยีระหว่าง ประเทศในรูปแบบการลงทุนระหว่างประเทศ โดยเน้นแรงจูงใจที่ให้แก่บุคคลเป็นสำคัญ

ตามความเป็นจริงแล้ว เทคโนโลยีที่สร้างขึ้นในต่างประเทศนั้นมักเป็นเทคโนโลยีขั้นสูง ที่ถูกพัฒนาขึ้นมาใหม่และไม่สามารถนำมาใช้ในประเทศกำลังพัฒนาได้ทันที ด้วยเหตุจากปัจจัย ต่างๆ เทคโนโลยีนั้นอาจต้องผ่านการประยุกต์เพื่อให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและสังคมของประเทศ กำลังพัฒนาเสียก่อน ดังนั้น เทคโนโลยีที่ถูกนำเข้ามาจากต่างประเทศเพื่อใช้ในประเทศกำลังพัฒนา แท้จริงแล้ว มักได้แก่ เทคโนโลยีขั้นกลาง⁴ (Intermediate Technology) มิใช่เทคโนโลยีขั้นสูง (High Technology) โดยตรงแต่ประการใด ดังนั้น ภาวะภาษีที่เกิดจากการประยุกต์เทคโนโลยีขั้น สูงและระบบภาษีและสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรที่เอื้อต่อการประยุกต์เทคโนโลยีขั้นสูงเพื่อ นำมาใช้ในประเทศกำลังพัฒนานั้น จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ควรค่าแก่การศึกษาเชิงลึก กระนั้นก็ตาม ด้วยเหตุที่การศึกษาเรื่องดังกล่าวในเชิงลึกนั้นต้องอาศัยเวลาจำนวนมาก ตลอดจนความรู้ ความสามารถในศาสตร์อื่นๆ อีกมากมาย อีกทั้งต้องพิจารณาถึงนโยบายและระบบภาษี ภายในประเทศกำลังพัฒนาอย่างถี่ถ้วนจึงจะได้ประโยชน์อย่างแท้จริง วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงไม่ สามารถก้าวข้ามไปพิจารณาในเรื่องดังกล่าวได้

อีกทั้งด้วยปัจจัยทางด้านเวลาอันเร่งรัดในการจัดทำวิทยานิพนธ์ จึงทำให้วิทยานิพนธ์ ไม่สามารถครอบคลุมไปถึงระบบภาษีในประเทศพัฒนาแล้วซึ่งมีประวัติศาสตร์ในการพัฒนาทาง เทคโนโลยีที่น่าสนใจจนกระทั่งประสบความสำเร็จถึงขั้นเป็นประเทศผู้นำทางเทคโนโลยีของโลก ตัวอย่างประเทศเหล่านี้ได้แก่ ประเทศเกาหลี ญี่ปุ่น และจีน เป็นต้น

ดังนั้น จะได้ศึกษานโยบายของประเทศกำลังพัฒนาโดยทั่วไปก่อนเป็นลำดับแรก จากนั้นจะได้พิจารณาแนวทางการจัดเก็บภาษีจากธุรกรรมโอนเทคโนโลยีระหว่างประเทศ และ

⁴ เทคโนโลยีขั้นกลาง ได้แก่ การประยุกต์เครื่องจักรหรือเทคโนโลยีอื่น โดยอ้างอิงแบบ และการคิดค้นที่ได้พัฒนาในประเทศพัฒนาแล้ว แต่ใช้วัตถุดิบ ชิ้นส่วน และวิธีการดูแลบำรุงรักษา ตามที่พบในประเทศพัฒนาน้อยกว่าอีกประเทศหนึ่ง เทคโนโลยีขั้นกลางนั้นมีขึ้นโดยมุ่งหมายให้ เอื้อประโยชน์ต่อประเทศกำลังพัฒนา ในการที่จะนำเทคโนโลยีและสิ่งประดิษฐ์ใหม่ในประเทศชั้น นำมาใช้ โดยไม่ก่อให้เกิดภาวะค่าใช้จ่ำยในการดูแลรักษา การจัดหาเชื้อเพลิง ตลอดจนการหา ชิ้นส่วนสำรองในประเทศกำลังพัฒนาที่มักมีสภาพคล่องทางเศรษฐกิจที่ไม่ดีนัก จึงอาจกล่าวได้ว่า เทคโนโลยีขั้นกลางเหมาะสมกับประเทศกำลังพัฒนา

การกำหนดแรงจูงใจทางภาษีเพื่อส่งเสริมการโอนเทคโนโลยีเข้าสู่ประเทศไทยและประเทศมาเลเซียตามลำดับ

1.4 วิธีการศึกษา

ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารตำราทางวิชาการและบทความต่างๆ ทั้งทางด้านกฎหมายและสาขาที่เกี่ยวข้อง เช่น เศรษฐศาสตร์ บัญชีการบริหารและการเงิน เป็นต้น โดยในบทที่สองและบทที่สามมุ่งเน้นการศึกษาถึงหลักการและรูปแบบทั่วไปของธุรกรรมและการจัดเก็บภาษีจากธุรกรรมโอนเทคโนโลยีระหว่างประเทศซึ่งศึกษาค้นคว้าจากรายงานในโครงการทรัพย์สินทางปัญญาและการพัฒนาที่ยั่งยืน (The Project on Intellectual Property Rights and Sustainable Development) ของศูนย์ระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนาที่ยั่งยืน (ICTSD) และรายงานเรื่องการจัดเก็บภาษีและการโอนเทคโนโลยีอันเป็นส่วนหนึ่งของโครงการว่าด้วยการโอนเทคโนโลยีเพื่อความสำเร็จในการบูรณาการเศรษฐกิจโลกภายใต้แนวทางของการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา⁵ (UNCTAD) ซึ่งจะได้ศึกษาประกอบกับแม่แบบอนุสัญญาภาษีซ้อนขององค์กรเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD)

ในส่วนของประเทศไทยจะได้ศึกษาจากประมวลรัษฎากร กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน กฎหมายลำดับรอง ระเบียบข้อบังคับ แนวคำพิพากษาศาลฎีกา หนังสือตอบข้อหารือของกรมสรรพากร ประกอบกับเอกสารตำราและบทความวิชาการของประเทศไทย ทั้งนี้ รวมไปถึงข้อมูลที่สืบค้นได้ทางอินเทอร์เน็ตจากฐานข้อมูลและฐานวารสารออนไลน์ทางด้านกฎหมายและสาขาที่เกี่ยวข้อง ส่วนในบทที่สี่นั้นจะได้ศึกษาโครงสร้างการจัดเก็บภาษีของประเทศมาเลเซียจากกฎหมายภายในของประเทศมาเลเซียที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีในธุรกรรมการโอนเทคโนโลยีระหว่างประเทศ ซึ่งบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่สำคัญ ได้แก่ Income Tax Act 1967 และ Promotion of Investment Act 1986 ตลอดจนกฎหมายลำดับรอง เช่น กฎกระทรวงที่กำหนดขึ้นตามอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และประกาศกรมสรรพากรของประเทศมาเลเซียที่

⁵ ในภารกิจ “จำแนกและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการของประเทศถิ่นที่อยู่ส่งเสริมการโอนเทคโนโลยีรูปแบบต่าง ๆ เข้าสู่ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศพัฒนาน้อยที่สุด” (Bangkok Plan of Action, T/D386, paragraph 118) และ “บทเรียนจากประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จในการโอนและแผ่กระจายเทคโนโลยีผ่านการลงทุนระหว่างประเทศ และช่องทางอื่น” (São Paulo Consensus, TD/410, paragraph 56 และ 57)

กำหนดโดยอธิบดีกรมสรรพากรเป็นหลัก ประกอบกับเอกสารตำราและบทความวิชาการต่างประเทศ

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

จากการศึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะทำให้ผู้ศึกษาได้รับประโยชน์ดังนี้

1. เข้าใจถึงความหมายของการอินเทอร์เน็ตและรูปแบบของธุรกรรมการอินเทอร์เน็ต ช่องทางการอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศ
2. ทราบถึงแนวทางการจัดเก็บภาษีในธุรกรรมอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศตามแม่แบบอนุสัญญาภาษีซ้อนขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) ตามที่ระบุในรายงานของการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (UNCTAD) และตระหนักถึงอุปสรรคจากการจัดเก็บภาษีในธุรกรรมการอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศที่อาจพบได้ในประเทศต่างๆ
3. ทราบถึงภาระภาษีและแนวทางในการจัดเก็บภาษีจากธุรกรรมการอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศที่พบได้มากในประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย อันได้แก่ ธุรกรรมจำหน่ายทรัพย์สิน ธุรกรรมให้บริการและให้คำปรึกษาทางเทคโนโลยี ธุรกรรมการอนุญาตให้ใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา และธุรกรรมการเช่าทรัพย์สินทางเทคโนโลยี
4. ทราบถึงมาตรการให้แรงจูงใจทางภาษีเพื่อส่งเสริมการอินเทอร์เน็ตจากต่างประเทศเข้าสู่ประเทศกำลังพัฒนา และผลกระทบจากการให้แรงจูงใจทางภาษีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ตามรายงานเรื่องการสนับสนุนการอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศของศูนย์ระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนาที่ยั่งยืน (ICTSD)
5. สามารถเข้าใจรูปแบบที่แตกต่างหรือเหมือนกันของการจัดเก็บภาษีจากธุรกรรมการอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศ ระหว่างแนวทางตามแม่แบบอนุสัญญาภาษีซ้อนของ OECD ประเทศมาเลเซียและประเทศไทย อีกทั้งยังตระหนักถึงอุปสรรคทางภาษีที่อาจกีดขวางธุรกรรมการอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศในประเทศไทย และทราบแนวทางการแก้ไขอุปสรรคดังกล่าวโดยการนำรูปแบบการจัดเก็บภาษีที่เอื้อต่อการอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศตามแม่แบบอนุสัญญาภาษีซ้อนของ OECD และประเทศมาเลเซียมาปรับใช้
6. สามารถเข้าใจถึงแรงจูงใจทางภาษีเพื่อส่งเสริมการอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศของประเทศมาเลเซียกับประเทศไทย และทราบถึงแนวทางในการกำหนดแรงจูงใจทางภาษีอย่างเหมาะสมเพื่อการส่งเสริมการอินเทอร์เน็ตเข้าสู่ประเทศไทย อันจะส่งผลเป็นการเพิ่มอัตรา

เทคโนโลยีในประเทศไทยทำให้ประเทศไทยนำเทคโนโลยีจากต่างประเทศไปใช้เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมได้ในที่สุด